

SPIS TREŚCI

Sptkanie Definitorium generalnego z Przewodniczącymi Konferencji OFM.....	1
Agenda Kurii Generalnej.....	3
Refleksja br. Massima.....	3
400 lat Kolegium św. Izydora w Rzymie.....	4
Podziękowanie za „Pieśń Brat Słońce” w Rodzinie Franciszkańskiej Maroka.....	5
Uroczystość Wszystkich Świętych Zakonu Serafickiego.....	6
List do Animatorów Duszpasterstwa Powołań.....	8
Spotkanie formacyjne Przełożonych franciszkańskich z Polski.....	8
IV Kongres Historii Franciszkańskiej w Meksyku.....	9
Spotkanie braci zakonnych Prowincji Matki Bożej z Guadalupe.....	10
50 lat obecności franciszkańskiej w Gwatemali.....	11
Z Franciszkańskiej Półki.....	11
Zgromadzenie Sióstr Klarysek Afryki francuskojęzycznej.....	12
Setna rocznica śmierci Czcigodnej Margaret Sinclair, klaryski.....	13
Życie w Zakonie.....	14
Papież odwiedza Porecjunkulę, aby spotkać się z biskupami CEI.....	15
Br. Miro Relota OFM mianowany Ordynariuszem Wojskowym w Bośni i Hercegowinie.....	16

Sptkanie Definitorium generalnego z Przewodniczącymi Konferencji OFM
Cztery dni synodalnego dialogu w Kurii generalnej

W dniach 19–22 listopada 2025 Kuria generalna OFM gościła Definitorium generalne, które odbyło spotkanie z Przewodniczącymi Konferencji Zakonu. Był to moment łaski i rozeznania, w którym bracia rozmawiali o współodpowiedzialności w stosunku do osób świeckich w kontekście zebranych doświadczeń z Kapituły Namiotów. Następnie rozmowy dotyczyły procesów zmniejszania się liczebności w regionach. Nastąpiła prezentacja Dokumentu Końcowego CPO 2025, prezentacja ekonomii braterskiej oraz zatwierdzenie Budżetu na rok 2026. Była to droga synodalna, w której przeplatały się chwile refleksji z dialogiem w grupach językowych i celebracjami eucharystycznymi. Odbyła się pielgrzymka do Drzwi Świętych z okazji Jubileuszu.

Minister generalny, br. Massimo Fusarelli, otworzył obrady, podkreślając znaczenie współpracy ze świeckimi. „Jest fundamentalne, aby przejść od prostej współpracy do rzeczywistej współodpowiedzialności, za-

czynając od członków Rodziny Franciszkańskiej” – stwierdził, przywołując nauczanie papieża Franciszka: „Na mocy przyjętego chrztu każdy członek Ludu Bożego staje się uczniem-misjonarzem”. Br. Massimo zachęcił Konferencje do przewyciężenia wszelkich form klerykalizmu: „Charyzmat franciszkański należy nie tylko do braci, ale do całej Rodziny Franciszkańskiej. Przyszłość franciszkańską buduje się razem ze świeckimi, a nie bez nich”.

Podczas wieczornej celebracji eucharystycznej br. Gabriel Romero Alamilla zachęcił braci do „inwestowania z nadzieją w nasze życie” i wezwał do głoszenia Ewangelii w sposób kreatywny: „W tym spotkaniu Przewodniczących Konferencji Zakonu Franciszkańskiego Pan wzywa nas do głoszenia Ewangelii z kreatywnością, aby być wrażliwymi na znaki czasu. Wiemy, że zadanie jest ogromne, a droga niełatwa, lecz jesteśmy przekonani, że wszystko możemy w Tym, który nas umacnia”.

Następnego dnia, po prezentacji Dokumentu Końcowego CPO, Minister generalny zainicjował dialog w grupach, prosząc o podjęcie tematu spadku liczebnego w wielu regionach. „Mówić o spadku nie znaczy zapowiadać koniec, ale rozeznawać znaki czasu, aby odpowiedzieć z kreatywną wiernością na wezwanie Pana” – powiedział, proponując zmianę paradygmatu: „Nie zachowywać zazdrośnie tego, co było, ale odważnie budować to, co będzie”. Br. Massimo przedstawił propozycje Plenarnego

Konsylium 2025, pośród których znalazły się: odciążenie struktur prowincjalnych i nowe, bardziej elastyczne modele organizacyjne: „Prawo służy życiu, a nie odwrotnie”. Po południu br. Reu Galoy OFM przedstawił prace Komisji ds. ekonomii braterskiej. W piątek uczestnicy odbyli pielgrzymkę do Drzwi Świętych Bazyliki św. Piotra z okazji Jubileuszu. Podczas wieczornej Eucharystii, we wspomnienie Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w Świątyni, br. Francesco Piloni OFM rozważał temat całkowitego daru z siebie jako odpowiedź na Boże wezwanie: „Jesteśmy wezwani, aby być Świątynią. Naśladowując Maryję, jesteśmy zachęceni, by przygotować się, uczynić nasze życie gościnnym mieszkaniem dla Chrystusa, który przychodzi”.

W ostatnim dniu został zatwierdzony Budżet 2026. W homilii kończącej br. Massimo tak zachęcił Przewodniczących: „Jesteśmy wezwani, aby rozeznawać, gdzie dziś pulsuje Boże życie w naszym Zakonie, i tam inwestować nasze energie, naszą odwagę, naszą kreatywność. Bóg nie jest Bogiem umarłych, lecz żywych”.

Spotkanie położyło fundamenty pod drogę synodalną prowadzącą do Kapituły Generalnej 2027, którą Minister generalny określił jako „nie tylko zgromadzenie braci, którzy decydują dla braci, ale jest to „czas” Rodziny Franciszkańskiej, która wspólnie rozeznaje przyszłość, w wierności Ewangelii i Franciszkowi”.

Agenda Kurii Generalnej

☑ Do 12 grudnia Minister generalny, br. Massimo Fusarelli, w towarzystwie Definitora generalnego br. Johna Wonga, odwiedzi Prowincję Świętych Męczenników Koreańskich w Korei Południowej oraz franciszkanów w Laosie i Tajlandii. Dnia 13 i 14 grudnia br. Massimo będzie w Paryżu na beatyfikacji Braci Mniejszych, ofiar nazizmu; 16 grudnia w Rzymie spotka się ze wspólnotą Błogosławionego Gabriela Allegrę (CISA) aby złożyć bożonarodzeniowe życzenia; 17 grudnia weźmie udział w Konferencji Ministrów generalnych OFM; 18 grudnia będzie uczestniczył w kolacji bożonarodzeniowej Kurii generalnej;

21 grudnia będzie w Latinie na Mszy świętej i na wizycie w miejscowym zakładzie karnym, a następnie odwiedzi Parafię Niepokalanego Poczęcia. 25 grudnia będzie przewodniczył Mszy świętej w Greccio.

☑ Od 2 do 13 grudnia br. Cesare Vaiani, Definitor generalny, będzie na Cyprze, a następnie w Nazarecie na dwóch spotkaniach formacyjnych dla Gwardianów Kustodii Ziemi Świętej.

☑ Od 15 do 19 grudnia w Kurii generalnej będzie Tempo Forte.

Zarząd Zakonu

Refleksja br. Massima Listopad 2025

WWW.OFM.ORG

Miesiąc Październik był czasem w którym przemierzałem Afrykę Południową: Angole, Republikę Południowej Afryki, Botswanę, Zimbabwe, Zambię. Wszędzie to samo wrażenie: młode, niespokojne, podekscytowane społeczeństwo. Na ulicach, na targowiskach, w naszych wspólnotach – wiele młodych twarzy, częste pytania, energie szukające ukierunkowania. Ferment, który nie jest tylko demograficzny: jest egzystencjalny, polityczny, duchowy.

W Luandzie, w Angoli, kilku młodych braci w formacji wypowiedziało przede mną różne swoje oczekiwania podczas jednego wieczornego spotkania - gorącego nie tylko z powodu klimatu. W Pretorii bardzo młody Jelani spojrział mi prosto w oczy i powiedział: „Ojcie, w moim kraju 62% młodych ludzi nie znajduje pracy. Jakiej przyszłości możemy się spodziewać?” Nie wiedziałem, co odpowiedzieć. Jego pytanie towarzyszyło mi przez całą podróż. Staralem się przyjrzeć „protestom pokolenia Z”, które wybuchły w różnych częściach świata. Czuję niebezpieczeństwo banalizowania zjawiska o głębszym znaczeniu. Młodzi nie są rozgniewaną grupą demograficzną: są podmiotem, który jako pierwszy wyrażnie dostrzega, że stary porządek dobiega końca. Dalecy od apatii, ukazują swoje rosnące znaczenie, odrzucając bycie postrzeganymi jako nieistotni. W Pretorii,

wśród dźwięku uporczywego deszczu i zatłoczonej ulicy przed naszym kościołem, Jelani, który ma 20 lat, powiedział jeszcze: „My płacimy za kryzysy, których nie stworzyliśmy”. Ma rację. I nie dotyczy to wyłącznie Afryki. W Rzymie Luca, 25-latek, mówi mi ze złością, że on i jego przyjaciele dorastają w świecie gospodarczym, który nie potrzebuje już ich pracy. Nie domagają się tylko lepszych warunków materialnych: chcą być uznani za istotnych aktorów, zdolnych wpływać na decyzje. Chcą się liczyć, odcisnąć piętno na tym stuleciu, które uważają za swoje. W ich głosach nie ma jedynie sprzeciwu: jest żądanie nowego przymierza między pokoleniami. To dotyczy również życia zakonnego. Oto pytania, które kieruję do siebie i do nas, dorosłych: czy naprawdę znamy młodych i ich spotykamy? Czy budujemy struktury pomyślane przez nas dla nich, nigdy ich nie słuchając

i nie pozwalając, by nas zmienili?

W Harare i Lusace, słuchając naszych młodych braci, w Botswanie spotykając młodych ludzi, pytałem sam siebie: kiedy ostatni raz w mojej/twojej wspólnocie zrobiliśmy przestrzeń dla młodych, aby powiedzieli, co naprawdę myślą?

Jeśli potępiają niesprawiedliwy świat, system, który ich wyklucza, skostniałe wspólnoty – jaką

odpowiedzialność mamy my, którzy ten świat zbudowaliśmy, podtrzymaliśmy, a może nawet pobłogosławiliśmy? Czy nadal będziemy nazywać to „sprawami młodzieży”, nie traktując ich poważnie?

Franciszek z Asyżu miał wiek Jelaniego, kiedy rozpoczął swoje poszukiwania. Może młodzi dziś mówią nam, że świat, jaki znamy, się kończy. Nie z powodu katastrofy, lecz

dlatego, że tego doświadczają na własnej skórze. Jaki pierwszy krok? Słuchanie. Prawdziwe słuchanie, bez założeń, uprzedzeń. Tworzenie przestrzeni, w których można iść z młodymi, a nie tylko dla nich. Nie proszą jedynie o rozwiązania: proszą o uznanie. Pytam cię: czy masz „historię wysłuchania” młodego człowieka? Podziel się nią z bratem. Jest wielu takich jak Jelani do spotkania – i wiele historii do opowiedzenia.

400 lat Kolegium św. Izydora w Rzymie 16 listopada 2025

WWW.OFM.ORG

W niedzielę 16 listopada 2025 Minister generalny OFM, br. Massimo Fusarelli, przewodniczył Mszy świętej w Kolegium św. Izydora w Rzymie, aby uczcić 400 lat historii tej instytucji.

W swojej homilii br. Massimo, nawiązując do słów Ewangelii dnia – „Przyjdą dni, kiedy z tego, co widzicie, nie pozostanie kamień na kamieniu, który by nie został zburzony” (Łk 21,6) – podkreślił, że nie celebruje się czterech murów, lecz „żywą historię, która nadal się rozwija – światło, które nadal oświeca”.

Br. Massimo przypomniał dzieło br. Luke’a Waddinga, irlandzkiego brata, urodzonego w Waterford w 1588 roku i przybyłego do Rzymu w 1618 roku, któremu ówczesny Minister generalny powierzył mały, niedokończony kościół wraz z przyległym klasztorem poświęconym św. Izydorowi

z Madrytu. „W 1625 roku, dokładnie czterysta lat temu, Luke Wadding objął ten niedokończony klasztor z jasną wizją: nie budować pomnika, lecz stworzyć dom, w którym wiara i kultura mogłyby nadal wzrastać. Miejsce, gdzie mogliby być formowani młodzi irlandzcy franciszkanie, kiedy ich wiara była prześladowana w ojczyźnie. Miejsce, gdzie Ewangelia mogłaby być przeżywana zgodnie z tradycją franciszkańską i przekazywana nowym pokoleniom” – powiedział Minister, podkreślając następnie znaczenie, jakie dziś ma to, co przez stulecia stało się ważnym ośrodkiem studiów franciszkańskich.

I mimo zmiennych kolei losu Kolegium trwało, kontynuując misję ewangelizacyjną, którą sam Pan powierzył każdemu ochrzczoneму. Br. Massimo zachęcił wszystkich, aby iść naprzód, „pozostając wiernym Ewangelii” i idąc za Chrystusem „drogą Franciszka, z radością i pokorą, z miłością do stworzenia i współczuciem dla ubogich, ze świetnością akademicką i pokorną służbą”.

Podczas uroczystej celebracji odczytano list Sekretarza Stanu, kard. Pietro Parolina, który przesłał życzenia Ojca Świętego Leona XIV z okazji 400 lat historii Kolegium w służbie misji edukacyjnej Kościoła: „Jego Świątobliwość z radością uznaje znaczący wkład wniesiony przez tak wielu irlandzkich franciszkanów do teologii i szeroko pojętej kultury, a także do posługi duszpasterskiej, poczynając od założenia Kolegium w 1625 roku przez Czcigodnego Luke’a Waddinga OFM” – czytamy w liście, zawierającym również zachętę do „kontynuowania misji”.

Jubileusze Franciszkańskie

Podziękowanie za „Pieśń Brat Słońce” w Rodzinie Franciszkańskiej Maroka Rabat, 18 listopada 2025

WWW.OFM.ORG

We wtorek 18 listopada 2025 Rodzina Franciszkańska Maroka obchodziła swoje coroczne spotkanie w domu diecezjalnym w Rabacie. Szesnastu Braci Mniejszych, sześć Sióstr Klarysek i trzydzieści jeden Sióstr Franciszkanek z sześciu różnych instytutów zgromadziło się, reprezentując niemal wszystkie osiemnaście wspólnot franciszkańskich Maroka. Niektórzy podróżowali ponad sześć godzin, aby uczestniczyć w tym rodzinnym spotkaniu, które stało się ważną coroczną tradycją. Była to radość móc się zgromadzić, spotkać około tuzina nowych twarzy – braci i sióstr, którzy dołączyli do nas w tym roku – oraz dzielić radości, troski i wyzwania naszych wspólnot, często odległych od siebie.

Wielu z nas dotyczyły różne tematy: wyzwanie dotyczące budowywania braterstwa z nowymi braćmi i siostrami, trudności związane z pracami i remontami w wielu domach, potrzeba gotowości i elastyczności w ciągle zmieniającym się środowisku oraz znaczenie pozostawania mocnymi w franciszkańskiej pokorze i prostocie. Br. Frédéric-Marie Le Méhauté OFM, Minister Prowincjalny Braci Mniejszych Francji i części Belgii, pomógł nam w pogłębieniu – w sposób oryginalny i inspirujący – „Pieśni Słonecznej” św. Franciszka z Asyżu, której obchodzimy 800-letnią rocznicę. To pieśń radości, która rodzi się w samym sercu ciemności i nocy. Pieśń, która wzywa nas do braterstwa z braćmi i siostrami, którzy są wezwani,

aby nie dominować. Braterstwa wykraczającego poza naszą „strefę komfortu”, Pieśń, w której nie pojawia się żadne stworzenie, które moglibyśmy wziąć w posiadanie dla własnego komfortu. Pieśń, która zaprasza nas, byśmy odważyli się marzyć o naszym świecie, naszej przyszłości i naszej Rodzinie Franciszkańskiej. Echo tych nowych słów długo brzmiało w naszych grupach dzielenia się, ukazując, jak głęboko te wyzwania nas dotykają i jak wzywają nas do głębszego przeżywania i kontemplowania naszego osobistego i wspólnotowego życia, inspirowanego Ewangelią. W naszej rodzinie nie ma braterstwa bez komunii... Dlatego zgromadziliśmy się przy wielkiej uczcie złożonej z tego, co każdy przyniósł, radując się ze wzajemnej hojności. Wszystko osiągnęło swój szczyt (i dopełnienie) przy stole eucharystycznym, przy śpiewach prowadzonych przez nasze Siostry Klaryski. (Spotkanie rozpoczęło się przy akompaniamencie skrzypiec wykonujących „Pieśń Słoneczną”. Ewangelia dnia, opisująca spotkanie Jezusa z celnikiem Zacheuszem (Łk 19,1-10), nauczyła nas kontynuować i dzielić się tym, czego doświadczyliśmy: „Zejdź prędko”, mówi nam Pan; zejdź i bądź sobą, porzuć wszystkie te iluzje o sobie i o świecie i żyj zbawieniem, o którym marzysz, w braterstwie dzielenia się tym, kim jesteś, w sercu swojej codziennej egzystencji...

Br. Stéphane Delavelle OFM

Uroczystość Wszystkich Świętych Zakonu Serafickiego 29 listopada 2025

WWW.OFM.ORG

W tym roku przeżywaliśmy Uroczystość Wszystkich Świętych Zakonu Serafickiego w przeddzień otwarcia ostatniego Franciszkańskiego Jubileuszu – związanego z Paschą Biedaczyny z Asyżu. Ostatni etap drogi celebracji, którą Rodzina Franciszkańska wybrała na lata 2023–2026, w rzeczywistości otwiera nas na przyszłość, na nowy rozdział historii Zakonu i historii zbawienia, w którym wszyscy my, franciszkanie, jesteśmy zaproszeni, aby pozostawić ślad, „napisać swoją stronę”.

Św. Franciszek w Liście do całego Zakonu napisał: „Z siebie samych nic nie zatrzymujcie dla siebie, aby was całkowicie przyjął Ten, który cały wam się daje”. Słowa te z pewnością prowadziły serca, umysły i kroki wielu współbraci, którzy w ciągu ośmiu wieków historii franciszkańskiej rzeczywiście żyli do końca regułą życia Franciszka, przyjmując Boga bez zastrzeżeń i kochając bliźniego aż do końca. Jest to rzesza osób obejmująca – w sensie chronologicznym – okres od św. Franciszka (kanonizowanego 19 lipca 1228 r. przez papieża Grzegorza IX) aż do Męczenników Damasceńskich (kanonizowanych 20 października 2024 r. przez papieża Franciszka), a już teraz wydłuża się ten czas o francuskich braci mniejszych, ofiary nazizmu, którzy zostaną beatyfikowani 13 grudnia w Paryżu. Na kongresie zatytułowanym „Świętość dziś”, zorganizowanym przez Dykasterię Spraw Kanonizacyj-

nych w październiku 2022, br. Maurizio Faggioni OFM, nawiązując do soborowej konstytucji *Lumen Gentium*, przypomniał, że powszechne powołanie do świętości jest konsekwencją chrztu, dzięki któremu chrześcijanie „zostali naprawdę uczynieni dziećmi Bożymi i uczestnikami Boskiej natury, a przez to naprawdę świętymi”. Z mocy chrztu jesteśmy więc wszyscy powołani do świętości – każdy w kontekście, w którym żyje – również tam, gdzie nienawiść, obojętność, przemoc, głód, wojna i ciemność zdają się zwyciężać.

Przypominając ostatnie lata ziemskiego życia Franciszka, i inne wydarzenia z jego życia (w nawiązaniu do jubileuszów które obchodziliśmy) nauczyły nas zatrzymywać się przed tajemnicą Wcielenia, aby kontemplować wielkość Bożej miłości do ludzkości; celebrować Regułę, aby być braterstwem otwartym i wychodzącym, budowniczym nowej kultury spotkania i przyjaźni społecznej; wchodzić w ciszę, aby słuchać i naśladować Chrystusa, upodabniając się do Niego całkowicie; zmieniać naszą relację ze stworzeniem; przyjmować z pieśnią siostrę śmierć cielesną, aby wejść w pełną komunie z Bogiem.

W tym dniu święta dla całej Rodziny Franciszkańskiej sprawmy, aby świadectwo Franciszka zabrzmiało w nas na nowo!

Laudato si', mi' Signore, per sora
nostra matre terra, la quale ne sustenta
e governa, e produce diversi fructi
con coloriti flori et herba.

List do Animatorów Duszpasterstwa Powołań Czwarty List o Formacji i Studiach

WWW.OFM.ORG

Opublikowano czwarty List o Formacji i Studiach, tym razem skierowany do Animatorów Duszpasterstwa Powołań. W ciągu najbliższych dwóch lat wydarzenie to zostanie zakończone kolejnymi listami skierowanymi do Magistrów Postulatu, Nowicjatu i Okresu Profesji Czasowej. Z nadzieją, że listy – zawsze redagowane we współpracy z Definitorium Generalnym – będą mogły dać zachętę i podkreślić ważne aspekty procesu formacyjnego.

Download the Letter: [Italiano](#) – [English](#) – [Español](#)

Wiadomości z Regionów

Spotkanie formacyjne Przełożonych franciszkańskich z Polski Góra św. Anny, 17–20 listopada 2025

WWW.OFM.ORG

W dniach 17–20 listopada 2025 w Sanktuarium św. Anny, na terenie Prowincji św. Jadwigi w Polsce, odbyło się spotkanie formacyjne dla przełożonych franciszkańskich – gwardianów i prezesów. Do Domu Pielgrzyma na Górze św. Anny przybyło około 130 braci z Polski i innych krajów, aby uczestniczyć w warsztatach pomagających pełnić posługę przełożonych lokalnych wspólnot franciszkańskich w sposób lepszy i bardziej odpowiedzialny.

W spotkaniu uczestniczyli także ministrowie prowincjalni, podkreślając w ten sposób znaczenie formacji przełożonych dla całego Zakonu. Obecność braci z różnych prowincji i krajów stworzyła przestrzeń wymiany doświadczeń, dzielenia się dobrymi praktykami i wspólnego poszukiwania odpowiedzi na wyzwania, przed którymi stają dziś wspólnoty franciszkańskie.

Program formacyjny obejmował konferencję, pracę w grupach oraz czas osobistej refleksji. Zaproszonymi prelegentami byli:

Br. Konrad Cholewa OFM, definitore generalny z Rzymu, który wygłosił konferencję pt. „Zakon na rozdrożu”. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na współczesne wyzwania, przed jakimi stają Bracia Mniejsi w świecie, w którym struktury społeczne i kościelne szybko się zmieniają, oraz na potrzebę odnowy życia braterskiego i misyjnego.

Br. Kordian Szwarz OFM, który poruszył temat „Bracia dla świata: misja Sprawiedliwości, Pokoju i Integralności Stworzenia w życiu parafii i klasz-

toru”. Przypomniął, że troska o sprawiedliwość społeczną, pokój i stworzenie leży w samym sercu powołania franciszkańskiego i powinna znajdować wyraz w codzienności wspólnot oraz w dziełach duszpasterskich.

Dr Agnieszka Janiak, która poprowadziła dwa bloki tematyczne: „(Trudne) budowanie wspólnoty” oraz „Komunikacja międzypokoleniowa”. Jej wystąpienia dotyczyły budowania dojrzałych relacji we wspólnocie, pokonywania napięć oraz sposobów wspierania dialogu między braćmi należącymi do różnych pokoleń, wrażliwych na odmienne style życia, formy komunikacji i wizje Kościoła.

Oprócz konferencji ważnym elementem spotkania były liczne okazje do rozmowy i braterskiego dialogu. Gwardiani i prezesi dzielili się swoim doświadczeniem towarzyszenia wspólnotom, po-

dejmowania decyzji oraz poszukiwania nowych sposobów obecności w parafiach i w dziełach powierzonych Zakonowi Braci Mniejszych.

Centralnym wydarzeniem dnia była Eucharystia połączona ze wspólną modlitwą. Modlitwa i słuchanie Słowa Bożego były fundamentem całego spotkania, przypominając zarazem, że posługa przełożonego zakorzeniona jest przede wszystkim w osobistej relacji z Chrystusem.

Dni formacji na Górze św. Anny były czasem umocnienia więzi braterskich, refleksji nad stylem sprawowania władzy we wspólnocie oraz odnowy tożsamości franciszkańskiej, opartej na Ewangelii, prostocie i bliskości do ludzi. Uczestnicy zakończyli spotkanie przekonani o potrzebie stałej formacji i wzajemnego wsparcia w tej wymagającej, ale pięknej posłudze gwardianów i przełożonych.

IV Kongres Historii Franciszkańskiej w Meksyku W świetle jubileuszu 500-lecia Prowincji Franciszkańskiej Michoacán

WWW.OFM.ORG

Dnia 14 listopada Prowincja Franciszkańska Świętych Piotra i Pawła w Michoacán w Meksyku zakończyła obchody 500 -lecia rocznicy przybycia jej założyciela, Br. Martín de Jesús (znanego również jako Martín de la Coruña), na teren dawnego Królestwa Michoacán, a później – obecności franciszkańskiej w regionie Bajío, Querétaro i innych. Pięćset lat „siania Ewangelii”.

W Roku Jubileuszowym Rodzina Franciszkańska świętowała to wydarzenie poprzez różne

aktywności religijne i kulturalne. Na ukoronowanie jubileuszu zorganizowano IV Kongres Historii Franciszkańskiej, z intencją udokumentowania tego wydarzenia poprzez stworzenie akt, które wkrótce zostaną opublikowane.

Powstał zespół odpowiedzialny za koordynację i pozyskanie niezbędnych współpracowników do realizacji tego ambitnego projektu jakim był IV Kongres Historii Franciszkańskiej. Wydarzenie to zintegrowało różne

instytucje akademickie, takie jak: Archiwum Historyczne Prowincji, Kolegium Uniwersyteckie Świętego Krzyża, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Autonomicznego Querétaro, Kolegium Michoacán oraz centra studiów Enahrmónicos i Mechoacán Tarasorum. Zespół ogłosił w marcu bieżącego roku otwarty nabór dla wystąpień na kongresie. Otrzymał odpowiedzi z różnych instytucji i uniwersytetów w całym kraju, a także od niezależnych badaczy. Wpłynęły 62 propozycje wystąpień, co kwalifikowało to wydarzenie jako „wyjątkowe” i dowodziło temu, że temat franciszkanizmu jest żywy w środowisku akademickim i badawczym.

IV Kongres Historii Franciszkańskiej odbył się w ciągu trzech dni, od 12 do 14 listopada, z sesjami prowadzonymi równocześnie w dwóch miejscach, aby pomieścić wszystkich prelegentów. Każdego dnia odbywały się konferencje, prezentacje książek oraz na

koniec dnia wydarzenia kulturalne. Podczas ceremonii zakończenia zorganizowano „kolację tematyczną” z menu zaczerpniętym z działu „Opowieści” XVIII-wiecznej książki kucharskiej przechowywanej w naszych archiwach.

Tematy omówione podczas kongresu, były podzielone na dwanaście grup tematycznych i obejmowały: Kroniki, narracje i opisy; Fundacje franciszkańskie;

Programy ewangelizacyjne; Postacie i dzieła „Dwunastu Apostołów Franciszkańskich”; Życie i prace wybitnych franciszkanów; Sztuka, literatura i nauka; Franciszkanie a kluczowe wydarzenia historii Meksyku; Duchowieństwo zakonne i diecezjalne: konwergencje i rozbieżności; Franciszkanizm żeński: klaszatory i błogosławieni; Franciszkanizm wśród świeckich: bractwa, ekonomowie i Trzeci Zakon Franciszkański (OFS).

Efekt końcowy tego wydarzenia stawia nas przed pytaniem: co dalej? Oby Bóg dał nam łaskę zorganizowania „V Kongresu”. Byłoby wspaniale powrócić do intencji pierwszego Kongresu Historii Franciszkańskiej z 2015 roku: aby odbywał się on naprzemiennie w Prowincjach Konferencji Santa María de Guadalupe. Niech Bóg nadal daje nam możliwości i mądrość do dzielenia się naszą historią i naszym charyzmatem. Pokój i dobro.

Spotkanie braci zakonnych Prowincji Matki Bożej z Guadalupe Ameryka Centralna i Panama

WWW.OFM.ORG

Bracia zakonnicy Prowincji Franciszkańskiej Matki Bożej z Guadalupe w Ameryce Centralnej i Panamie spotkali się w dniach 11–15 listopada w domu rekolekcyjnym Monte San Francesco w Gwatemali.

Bracia zgromadzili się, aby zastanawiać i medytować nad tożsamością, formacją, misją i ewangelizacją brata zakonnego w naszej Prowincji.

Głównym celem tego spotkania było ożywienie tożsamości i działania braci zakonnych w Prowincji poprzez medytację i braterskie rozeznanie.

Dni te były bogate w radość, modlitwę i braterskie dzielenie się, podczas których bracia wymieniali się doświadczeniami, doceniali drogę przebytą przez starszych braci jako inspirację dla młodszych oraz wspominali tych, którzy cieszą się już obecnością Boga w wieczności, ale których świadectwo pokory nadal rozbrzmiewa wśród nas. Je-

steśmy wdzięczni za różne obszary, w których nasi bracia obecnie posługują w Prowincji: pomoc społeczna, tereny misyjne, szkoły, kliniki, szpitale, formacja, zarząd prowincji oraz domy rekolekcyjne.

Wnioskami z tego spotkania były m.in.:

- Aby utrzymać doświadczenie ewangeliczne jako bracia zakonnicy.
- Nadal promować wartości franciszkańskie, zwłaszcza pokorę i braterstwo, w naszych wspólnotach.
- Odpowiadać na odpowiedzialność, które nam powierzono.
- Wzmacniać i ustanawiać wytyczne dla formacji braci zakonnych w Prowincji.
- Odkrywać nowe formy ewangelizacji, które pomogą nam odnowić nasze powołanie.
- Uwzględniać i wzmacniać powołanie brata zakonnego na wszystkich etapach formacji.

Po tych dniach refleksji i medytacji spotkanie zakończyło się wspólnym dziękczynieniem Bogu za ten braterski czas, a każdy powrócił do swojej wspólnoty z sercem pełnym wdzięczności.

Br. Edgar Daniel Coyoy Medrano OFM

Sekretarz Prowincjalny

50 lat obecności franciszkańskiej w Gwatemali Monte San Francesco, Prowincja Naszej Pani z Guadalupe w Ameryce Centralnej i Panamie

WWW.OFM.ORG

Dnia 11 listopada Prowincja Franciszkańska Najświętszej Maryi Panny z Guadalupe w Ameryce Centralnej i Panamie obchodziła 50 rocznicę powstania wspólnoty Monte San Francesco, obecnie siedziby Kurii Prowincjalnej, w miejscowości Puerta Parada, Santa Catarina Pinula, Gwatemala.

Historia obecności franciszkanów sięga roku 1974, kiedy teren był jedynie obszarem rolniczym. Pani María Luisa Castillo V de Monge podarowała ziemię Braciom Mniejszym z Prowincji Serafickiej Niepokalanego Poczęcia (USA), żywiąc nadzieję, że charyzmat franciszkański zakwitnie w tym miejscu. Na tym terenie rozpoczęto budowę Nowicjatu Franciszkańskiego dla Ameryki Centralnej i Panamy.

Jak opisuje w swoich kronikach o. Bonicio Morin, OFM, pierwszy brat, który przybył do Monte San Francisco: „Tutaj nie było nic, tylko pola kukurydzy, gdzie dziś stoi kaplica Domu Rekolekcyjnego”. Przybył z 30 nowicjuszami, którzy podczas budowy nowicjatu mieszkali w Porcjunkuli, używając małego pokoju tego domku jako jadalni i sali studiów.

Podczas obchodów wyrażono wdzięczność, wspominając o. Cirilo Morisco, OFM, pierwszego przełożonego wspólnoty, oraz ministra prowincjalnego z Nowego Jorku, o. Juan María Cassese, OFM.

Mszy dziękczynnej za 50-lecie przewodniczył bp Luis Enrique Saldaña Guerra, OFM, a koncelebrował ją minister prowincjalny o. Edgardo Manuel Pérez Tejeira, OFM, wraz z braćmi z różnych do-

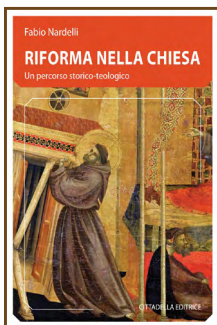
mów Prowincji. Dobroczynicy i przyjaciele dołączyli do tej celebracji, aby dziękować Bogu za 50 lat franciszkańskiej obecności.

Monte San Francesco jest miejscem symbolicznym dla Prowincji Ameryki Centralnej. Od 1975 do 2019 roku mieścił się tam nowicjat, w którym uformowano ponad 44 roczniki nowicjuszy. Od 2017 roku znajduje się tam siedziba Kurii Prowincjalnej. W ciągu całego 2025 roku odbywały się różne wydarzenia upamiętniające 50. Rocznicę obecności franciszkanów, zwieńczone braterskim spotkaniem w obecnym Domu Rekolekcyjnym, wspólnie z braćmi Trzeciego Zakonu, członkami komitetu Monte San Francesco, przyjaciółmi i dobroczyńcami.

Juan Manuel Lopez

Z Franciszkańskiej Półki.

**Riforma
nella Chiesa**
Un percorso storico-teologico
Fr. Fabio Nardelli, OFM
Cittadella editrice

**Selecciones de
Franciscanismo**
N. 150, Vol. III, Fasc. II - 2024
Ediciones franciscanas
Arantzazu

Czas na szopkę!

Br. Israel od dłuższego czasu pracuje nad szopką Kurii generalnej, a wy? Czy wykonujecie już szopkę w waszej Fraterni OFM? Wyślijcie zdjęcia waszych „prac w toku” do **23 grudnia** na adres comgen@ofm.org – zostaną opublikowane w mediach Zakonu. Przeżywajmy razem ten Adwent, w oczekiwaniu na Boże Narodzenie!

PS: Nie zapomnijcie napisać nazwy, miasta i kraju waszej Wspólnoty.

Pro Monialibus

Zgromadzenie Sióstr Klarysek Afryki francuskojęzycznej Wybrano nową Radę Federacji Solofo Kamuti

WWW.OFM.ORG

Dnia 16 listopada 2025 Zgromadzenie Federacji Solofo Kamuti Sióstr Klarysek z Afryki francuskojęzycznej, zebrane w klasztorze Notre-Dame des Anges w Libreville (Gabon), wybrało nową Radę Federalną pod prze-

wodnictwem asystenta o. Petera Williamsa, OFM.

Wybrane zostały:

- s. Elisabeth Lubuya z klasztoru w Lomé (Togo), przewod-

nicząca federacji;

- s. Marie Elisabeth Kalenga Kapinga z klasztoru w Djiri (Kongo Brazzaville), pierwsza radna;
- s. Claire Kabuya z klasztoru w Kabinda (Demokratyczna Republika Kongo), druga radna;
- s. Claire od Jezusa z klasztoru w Libreville (Gabon), trzecia radna;
- s. Myriam z klasztoru w Antananarivo (Madagaskar), czwarta radna;
- s. Marie de Jésus z Libreville (Gabon), ekonomka federacji.

Setna rocznica śmierci Czcigodnej Margaret Sinclair, klaryski „Jedna z małych Boga”

WWW.OFM.ORG

widzieli ją podczas siedmiu miesięcy choroby. Dnia 24 listopada 1925 roku Margaret odeszła z Imieniem Jezusa na ustach. Jej ostatnie słowa brzmiały: „Jezus, Maryjo i Józefie, oddaję Wam moje serce i moją duszę.” Jej ciało przewieziono do klasztoru Klarysek i pochowano w Kensal Green, w północno-zachodnim Londynie. W grudniu 1927 roku jej ciało przeniesiono najpierw na cmentarz Mount Vernon w Edynburgu, a następnie, 25 października 2003 roku, do Kaplicy Zmartwychwstania kościoła św. Patryka.

Margaret Sinclair pozostaje aktualna jako promienny znak codziennej świętości: młoda kobieta z ludu, która w prostocie i bez rozgłosu żyła radykalnie Ewangelią w zwyczajnych realiach pracy, życia rodzinnego i klauzurowego. Jej charyzmat to charyzmat „bycia małą Boga”: pogodna i radosna wiara, zdolna przemieniać trudy i cierpienia w ofiarę miłości, nadal inspirując wiernych i przyciągając pielgrzymów do jej sanktuarium w Edynburgu.

s. *Mariachiara Bosco*, OSC

„Margaret można z pewnością określić jako jedną z małych Boga, która dzięki swej wielkiej prostocie została dotknięta przez Pana siłą autentycznej świętości życia – w dzieciństwie, młodości, jako uczennica, robotnica, członkini związku zawodowego i jako profeska zakonna.”

Słowa te wypowiedział św. Jan Paweł II w Edynburgu podczas swojej wizyty w Wielkiej Brytanii w 1982 roku, odnosząc się do szkockiej klaryski Margaret Sinclair, która w klasztorze przyjęła imię siostry Marii Franciszki od Pięciu Ran. Zmarła na gruźlicę kilka miesięcy po swojej pierwszej profesji zakonnej. Jako „mała Boga”, nie robi hałasu, ale jej świadectwo życia i wiary nadal rozświecła Kościół. [...]

W 1923 roku wstąpiła do klasztoru w Notting Hill jako siostra Maria Franciszka od Pięciu Ran, mierząc się z nieufnością i trudnościami, lecz wyróżniając się pokorą i oddaniem. Jako nowicjuszka pełniła funkcję siostry zewnętrznej, odpowiedzialnej za zebranie o żywność i środki dla utrzymania klasztoru. Pewnego dnia, w autobusie, towarzyszyła

kobiecie, która kaszlała gwałtownie; wkrótce potem, w lutym 1925 roku, po profesji pierwszych ślubów, ciężko zachorowała na gruźlicę.

Mimo pełnej świadomości powagi swojej choroby, Margaret promieniowała niezwykłą radością i niezachwianą pogodą ducha pośród cierpienia, co wywarło głębokie wrażenie na personelu pielęgniarskim. Pewnego dnia, po wyjątkowo bolesnym dniu, uśmiechnęła się odważnie i wyszeptwała: „Och, to był chwalebny dzień, dzień cierpienia. Gdybym mogła ocalić choć jedną duszę dla Jezusa, byłoby warto.” Jej niezwykła siła ducha poruszała wszystkich, którzy

ŻYCIE w Zakonie

Profesje wieczyste

23 sierpnia, Prow. NMP z Guadalupe (USA): **br. Edgar Alberto, br. Daniel Cruz, br. Jimmy Kernan, br. Adolfo R. Mercado, br. Joshua Richter**

23 czerwca, Prow. NMP z Guadalupe (USA): **br. Manuel Mendoza**

Święcenia prezbiteratu

22 sierpnia, Prow. NMP z Guadalupe (USA): o. Noe Alfaro Casas, br. Raphael Nnabuike Ozoude III, br. Matthew Thomas Ryan

Wniebowzięcia NMP (Bośnia i Hercegowina)

† 8 listopada: o. Lester (Charles) Kochlin, Prow. NMP z Guadalupe (USA)

† 4 listopada: o. Velimir (Ivko) Zirdum, Prow. Świętego Krzyża (Bośnia i Hercegowina)

Informacje z Sekretariatu Generalnego

Fratelli Defunti

† 25 listopada: o. Francesco Antonelli, Prow. św. Franciszka Stygmatyka (Włochy)

† 22 listopada: o. Efren Ojeda, Prow. Maryi Królowej Chin (Tajwan)

† 15 listopada: o. Kevin Eugene Mackin, Prow. NMP z Guadalupe (USA)

† 11 listopada: o. Ivan Marić, Prow. Świętego Krzyża (Bośnia i Hercegowina)

† 10 listopada: o. Karl (Hermann) Stahlberger, Prow. św. Elżbiety (Niemcy)

† 9 listopada: o. Petar (Stjepan) Krasić, Prow.

Papież odwiedza Porcjunkulę, aby spotkać się z biskupami CEI

Wita również braci z Porcjunkuli

WWW.OFM.ORG

ich pytania, łagodzącym ich cierpienia, dzielącym ich nadzieje”, aby „pozostawali blisko rodzin, młodych, osób starszych, tych, którzy żyją w samotności” oraz by „angażowali się w troskę o ubogich”. Zarekomendował także „uwagę skierowaną ku najmniejszym i najbardziej kruchym, aby mogła rozwijać się kultura zapobiegania wszelkim formom nadużyć”, przypominając, że „przyjęcie i wysłuchanie ofiar jest autentycznym znakiem Kościoła, który w nawróceniu wspólnotowym potrafi rozpoznać rany i zobowiązuje się je leczyć”.

Ojciec Święty przywołał przykład Biedaczynywmięscu, w którym żył: „W tym miejscu św. Franciszek i pierwsi bracia przeżywali w pełni to, co dzisiaj, współczesnym językiem, nazywamy stylem synodalnym. Razem bowiem dzielili róż-

Ojciec Święty Leon XIV udał się do Asyżu, do Porcjunkuli, na zakończenie obrad 81. Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Episkopatu Włoch. Papież został ugoszczony, a towarzyszyli mu: br. Massimo Fusarelli, Minister generalny, br. Francesco Piloni, Minister prowincjalny Umbrii i Sardynii, oraz br. Massimo Travascio, kustosz Porcjunkuli.

Podkreślił również, że „synodalność, która zakłada rzeczywiste sprawowanie kolegalności, wymaga nie tylko komunii między wami i ze mną, ale także uważnego słuchania i poważnego rozważania spraw, które wypływają z ludu Bożego”. Papież wezwał biskupów, aby byli „Kościołem żyjącym pośród ludzi, przyjmującym

W przemówieniu do biskupów CEI Leon XIV postawił w centrum synodalność jako styl eklesjalny, zachęcając do tego stylu „zaangażowanie wszystkich, aby mogło oblicze Kościoła przybrać kształt kolegalny, który dzieli wspólne kroki i decyzje”. Ojciec Święty wezwał biskupów, by nie wycofywali się z kwestii łączenia diecezji, „zwłaszcza tam, gdzie wymagania chrześcijańskiego przepowiadania zapraszają nas, by przekraczać pewne granice terytorialne i czynić naszą tożsamość religijną i eklesjalną bardziej otwartą, ucząc się pracować razem”.

ne etapy swej drogi; razem udali się do papieża Innocentego III; razem, rok po roku, udoskonalali i wzbogacali pierwotny tekst Reguły”.

Leon XIV podkreślił, że „ten zdecydowany wybór braterstwa, który jest sercem franciszkańskiego charyzmatu wraz z mniejszością, został zainspirowany odważną i wytrwałą wiarą”, kończąc słowami: „Niech przykład św. Franciszka daje również nam siłę, aby

dokonywać wyborów inspirowanych autentyczną wiarą oraz aby być, jako Kościół, znakiem i świadectwem Królestwa Bożego w świecie”.

Na zakończenie Papież zapragnął odwiedzić wspólnotę braci w Porcunkuli. „Pokój i dobro. Jest dla mnie przyjemnością móc was pozdrawić tego ranka” – rozpoczął Papież, dzieląc się swoją radością z tej pierwszej wizyty „ubrany na

biało” w miejscach świętych franciszkańskich. „Mam nadzieję, że w przyszłym roku, w ósmym stuleciu śmierci św. Franciszka, nadarzy się jeszcze jakaś okazja” – dodał, dziękując braciom za ich świadectwo w tym miejscu które „już w świecie jest bardzo znane, z pewnością ważne na drodze wiary wielu osób, wielu rodzin”. Papież zakończył prośbą o modlitwę braci: „Ja modłę się za was... i proszę o wasze modlitwy”.

Br. Miro Relota OFM mianowany Ordynariuszem Wojskowym w Bośni i Hercegowinie 21 listopada 2025

WWW.OFM.ORG

Ojciec Święty, papież Leon XIV, mianował br. Miro Relotę, OFM, członka naszej Prowincji Franciszkańskiej Świętego Krzyża (Bośnia Argentyna), Ordynariuszem Wojskowym w Bośni i Hercegowinie. Br. Miro urodził się 1 lipca 1965 r. w Busovača, w Bośni i Hercegowinie. Habit franciszkański przyjął 14 lipca

1984 r. Studia filozoficzno-teologiczne odbył na Wydziale Teologii Franciszkańskiej w Sarajewie oraz na Wydziale Teologicznym w Bari we Włoszech. W latach 1991–1993 uczestniczył również w kursach teologii ekumenicznej w Instytucie Teologii Ekumeniczno-Patrystycznej „San Nicola” w Bari.

Dnia 22 września 1990 r. złożył profesję uroczystą; został wyświęcony na diakona 1 października 1990 r., a na prezbitera 19 marca 1991 r. Na mocy porozumienia między dwiema Prowincjami od 1991 do 2015 r. żył i pracował w Prowincji Franciszkańskiej św. Michała Archanioła w regionie Apulia–Molise.

W trakcie swej posługi, zarówno w rodzinnej Prowincji, jak i w Prowincji św. Michała, pełnił

liczne funkcje, m.in.: magistra braci na profesji czasowej, proboszcza, ekonoma, gwardiana, definitora, asystenta duchowego OFS, wicepostulatora spraw kanonizacyjnych, wizytatora generalnego Prowincji OFM w Hercegowinie, a także członka zespołu odpowiedzialnego za rok pastoralno-diakański w Bośni i Hercegowinie. Obecnie jest ojcem duchownym w studentacie w Sarajewie oraz definitorem prowincjalnym.

Kierujemy do naszego brata, J.E. ks. bp. Miro, najlepsze życzenia w jego posłudze na rzecz ludu Bożego.

zapisz się

napisz do nas

strona internetowa

śledź nas

Newsletter

comgen@ofm.org

www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofm.org

flickr

Curia Generale dei Frati Minori
Via di S. Maria Mediatrix, 25
Roma, Italia

Dyrektor: Br. Byron A. Chamann Anléu OFM
Tłumacz: Br. Melchior Adamus OFM

OFM
Ordo Fratrum Minorum
© 2025 All rights reserved